

گزارش هم‌اندیشی استادان تاریخ، تاریخ و تمدن ملل اسلامی و باستان‌شناسی

پنج‌شنبه ۸۵/۱۱/۱۹ از ساعت ۹ الی ۱۶



مقدمه

شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی در تدارک برگزاری کنگره ملی علوم انسانی (وضعیت امروز، چشم‌انداز فردا) در روزهای ۲۲ - ۲۴ اسفندماه ۸۵ است. از این رو به منظور آمادگی هرچه بیشتر گروه تاریخ و باستان‌شناسی و آگاهی از دیدگاه‌های استادان و صاحب‌نظران این حوزه و هماهنگی هرچه بهتر و شرکت فعال در برگزاری کنگره مذکور، بنا به دعوت قبلی از استادان دانشگاه‌های سراسر کشور، نشستی را در تاریخ ۸۵/۱۱/۱۹ در محل پژوهشگاه علوم انسانی برگزار کرد. در مجموع به رغم فاصله دور برخی شهرها و زمان محدود، ۳۳ نفر از استادان حوزه تاریخ، تاریخ و تمدن ملل اسلامی، و هنر و باستان‌شناسی شرکت کردند. شرکت‌کنندگان، پس از حضور در جلسه عمومی (به شرح زیر) در چهار کمیته تخصصی شرکت و به تبادل نظر در ره محورهای مورد بحث پرداختند.

۱. شرکت‌کنندگان و دانشگاه‌های متبوع

آقای دکتر خضری سیداحمدرضا	دانشکده الهیات دانشگاه تهران
آقای دکتر کاظم‌بیگی	دانشکده الهیات دانشگاه تهران
خانم دکتر احمدی نزهت	دانشکده ادبیات دانشگاه الزهراء

دانشگاه ادبیات دانشگاه شهید چمران اهواز	آقای دکتر جباری هوشنگ
دانشگاه تربیت معلم	آقای دکتر رازنهان محمد حسن
دانشگاه ادبیات دانشگاه الزهراء	آقای دکتر حسنزاده اسماعیل
دانشگاه ادبیات دانشگاه اصفهان	آقای دکتر کجباف علی اکبر
سازمان مرکزی دانشگاه پیام نور	آقای دکتر خسروبیگی هوشنگ
دانشگاه ادبیات دانشگاه لرستان	آقای دکتر شاهرخی سیدعلاءالدین
دانشگاه امام صادق (ع)	آقای دکتر الویری محسن
دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی	آقای دکتر سپهری محمد
دانشگاه الزهراء گروه تاریخ و تمدن اسلامی	آقای دکتر ناصری طاهری عبدالله
دانشگاه الهیات گروه تاریخ تمدن دانشگاه فردوسی مشهد	آقای دکتر جلیلی مهدی
دانشگاه الزهراء گروه تاریخ و تمدن	خانم دکتر نظری زهرا
دانشگاه الهیات دانشگاه تهران	آقای دکتر بیات علی
دانشگاه الهیات دانشگاه تهران	آقای دکتر بادکوبه احمد
دانشگاه الزهراء	آقای دکتر ولوی علیمحمد
دانشگاه ادبیات دانشگاه تهران	خانم دکتر جان احمدی فاطمه
دانشگاه ادبیات دانشگاه الزهراء	خانم دکتر بختیاری شهلا
دانشگاه تربیت مدرس	آقای دکتر آئینهوند صادق
پژوهشگاه تاریخ اسلام	آقای دکتر قویدل خلیل
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)	آقای دکتر منتظری مقدم حامد
دانشگاه اصفهان	آقای دکتر منتظرالقائم اصغر
دانشگاه ادبیات دانشگاه لرستان	آقای دکتر بهرامی روح الله
دانشگاه شهر کرد	آقای دکتر صفاران الیاس
دانشگاه هنر دانشگاه تربیت مدرس	آقای دکتر خزائی محمد
دانشگاه هنر دانشگاه تربیت مدرس	خانم دکتر شایسته فر مهناز
دانشگاه علوم انسانی دانشگاه تهران	آقای دکتر کریمیان حسن
سازمان میراث فرهنگی	آقای دکتر رهبر مهدی
دانشگاه هنر دانشگاه تربیت مدرس	آقای دکتر طاووسی محمد
دانشگاه هنر دانشگاه بوعلی سینا همدان	آقای دکتر محمدی فر یعقوب

دانشکده هنر دانشگاه الزهراء
رئيس پژوهشکده تاريخ اسلام

آقای دکتر دادور ابوالقاسم
حجه الاسلام خامنه‌ای هادی



۲. محورهای مورد بحث به تفکیک کمیته‌های تخصصی

الف: کمیته‌های تاریخ (اسلام و ایران)

۱- آموزش تاریخ در ایران

- (الف) بررسی علل کم رغبتی دانش‌آموزان با استعداد برای ورود به رشته تاریخ (اسلام و ایران)
- (ب) متون و منابع درسی رشته تاریخ (اسلام و ایران) (بررسی نقاط قوت و ضعف)
- (ج) بحث هماهنگی و ناهماهنگی آموزش تاریخ (اسلام و ایران) در کشور
- (د) بررسی راهکارهای دانش‌افزایی مدرسین تاریخ (اسلام و ایران) در دبیرستان‌ها و دانشگاه‌ها

ه) روش آموزش تاریخ (اسلام و ایران) (بررسی نقاط قوت و ضعف)

۲- پژوهش تاریخ در ایران

الف) پژوهش محوری در تاریخ (اسلام و ایران)

ب) بررسی راهکارهای ارتقاء مبادلات علمی و پژوهشی بین اعضای هیات علمی دانشگاهها در رشته تاریخ (اسلام و ایران)

ج) بررسی وضعیت مجلات علمی تاریخ (اسلام و ایران) در کشور

د) بررسی راهکارهای ارتقاء روش‌های پژوهشی در رشته تاریخ (اسلام و ایران)

۳- جایگاه رشته تاریخ (اسلام و ایران) بین رشته‌های علوم انسانی و نقش آن در توسعه فرهنگی،

اجتماعی و سیاسی کشور



قرائت قرآن کریم	ساعت ۹ صبح
خوش آمدگویی و گزارش عملکرد گروه توسط جناب آقای دکتر صادق آئینه‌وند رئیس محترم گروه	۹/۳۰ - ۹/۱۵
سخنرانی رئیس محترم شورای بررسی متون جناب آقای دکتر گلشنی	۹/۴۵ - ۹/۳۰
آغاز کار کمیته‌های چهارگانه (طبق برنامه ارائه شده)	۹/۴۵ - ۱۲/۱۵
نماز ، ناهار	۱۲/۱۵ - ۱۴
ارائه و جمع‌بندی کمیته‌های چهارگانه	۱۴ - ۱۵
گفتگو، پرسش و پاسخ با حضور رئیس گروه و مسئولان کمیته‌های چهارگانه	۱۵ - ۱۶



۴. جمع‌بندی پیشنهادهای کمیته‌های چهارگانه

- ۱- فرهنگ‌سازی نسبت به اهمیت و ضرورت علوم انسانی در سه سطح (سیاست‌گذاری، جامعه، دانش‌آموزان)
- ۲- تأکید بر نقش هویت بخشی تاریخی و تمدن اسلام و ایران
- ۳- برجسته کردن جنبه‌های کاربردی تاریخی و نزدیک کردن آن به نیازهای جامعه
- ۴- تشکیل کمیسیونی جهت بررسی و ارائه پیشنهادهای مربوط به کارآفرینی و اختصاص ردیف‌های استخدامی در بخشهای مختلف کشور گسترش شعب ایرانشناسی یافتن مکانیزم‌هایی جهت تشویق وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات جهت جذب فارغ‌التحصیلان تاریخ (میراث فرهنگی، ارشاد، اوقاف، وزارت کشور، خارجه) سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و ... جامعه به ویژه دانش‌آموزان و دانشجویان
- ۵- ضرورت عمومی سازی نگاه کلان نگر و تمدنی در همه اقسام
- ۶- ضرورت ایجاد بوستان تمدن اسلامی به عنوان یک مرکز علمی و فرهنگ آفرین
- ۷- تدریس دروس تاریخ اسلام گرده معارف توسط فارغ‌التحصیلان رشته تاریخ اسلامی
- ۸- یافتن راه کارهای مناسب جهت استعدادیابی در سطوح مختلف تحصیلی
- ۹- بازسازی متون و نسخ خطی تاریخی و احیاء متون مرتبط با تاریخ
- ۱۰- راه‌اندازی جلسات نقد کتب درسی دانشگاهی با حضور مؤلفان
- ۱۱- برقراری نسبت منطقی‌تر میان آموزش و پژوهش اعضای هیئت علمی (کاهش واحدهای آموزش و لحاظ کردن واحدهای پژوهشی)
- ۱۲- تشویق نگرش‌های بین رشته‌ای
- ۱۳- تشویق فعالیت تیمی در حوزه تحقیق و تألیف در دانشگاهها
- ۱۴- تأکید تأسیس انجمن علمی تاریخ
- ۱۵- پیشنهاد به وزیر علوم تأسیس معاونت علوم انسانی
- ۱۶- ارائه ۲ واحد درسی در سطح کارشناسی جهت آشنایی دانشجویان با تکنیک‌های مدرن کمک آموزشی
- ۱۷- افزایش ارتباط میان دانشگاه و آموزش و پرورش در حوزه بازآموزی معلمان تاریخ اسلام
- ۱۸- تشکیل کارگاههای هم‌اندیشی میان متخصصان تاریخ در دوره‌های ۳ ماهه
- ۱۹- راه‌اندازی مجلات علمی در مناطق مختلف دانشگاهی (تاریخ یا تاریخ اسلام)

- ۲۰- تدوین کتب نهایی مناسب با روش تحقیق در تاریخ و تدریس اسلوب‌های تحقیق
- ۲۱- ارائه کارنامه پژوهشی جهت دانشجویان تحصیلات تکمیلی
- ۲۲- برگزاری دو سالانه کنگره تاریخ در سطح جهانی در هر یک از گرایش‌های تاریخی
- ۲۳- تأکید بر تدوین کتاب در حوزه‌هایی که کتاب درسی ندارند
- ۲۴- تدوین یک دوره کامل تاریخ ایران و اسلام
- ۲۵- توجه به تصحیح متون تاریخی و نقش آن در ارتقای دانش تاریخ
- ۲۶- نشستهای سالانه مدیران گروه تاریخ، تاریخ و تمدن ملل اسلامی، هنر و باستان‌شناسی در دانشگاهها
- ۲۷- توجه اعضای هیئت علمی به زبان‌های روز برای استفاده از دیدگاهها و دستاوردهای جدید در حوزه تاریخ و تمدن
- ۲۸- بهره برداری از روشهای نو در آموزش و پژوهش
- ۲۹- جلوگیری از تدریس غیر متخصصان در دانشگاهها
- ۳۰- جلب همکاری صدا و سیما برای پربار کردن آموزش تاریخ در گرایشهای مختلف
- ۳۱- توجه به محورهای فرهنگی و تمدنی در کتب درسی
- ۳۲- پیش‌بینی امکانات مورد نیاز بر اساس استاندارد خاص
- ۳۳- تقویت کتابخانه‌ها و مجلات تخصصی
- ۳۴- پیش‌بینی دروس تاریخ و تمدن در دروس مشترک
- ۳۵- تولید متن‌های چند رسانه‌ای
- ۳۶- جدی گرفتن نقد و نقادی در پژوهشهای تاریخی
- ۳۷- اتخاذ راهکارهایی برای گماردن مشاوران تاریخ برای مدیران ارشد کشور در سطح رئیس جمهور، وزراء، و رؤسای سازمانها
- ۳۸- تأکید بر آموزشهای میدانی باستان‌شناسی و هنر و فراهم نمودن تسهیلات مربوط از طرف میراث فرهنگی
- ۳۹- ممانعت از گسترش بی‌رویه و غیر منطقی زیر گروههای تاریخ
- ۴۰- ایجاد بانک اطلاعاتی اعضای هیئت علمی گرایشهای مختلف تاریخ و باستان‌شناسی
- ۴۱- برقراری ارتباط با سازمان علمی و فرهنگی کنفرانس اسلامی (آیسکو)
- ۴۲- بازنگری دروس تخصصی در دوره‌های کوتاه مدت حداقل هر چهار سال یکبار (تأکید بر شناور بودن برنامه‌های آموزشی)

۴۳- لزوم جلوگیری از تخریب یادمانهای تاریخی فرهنگی و هنری

